

Wydawanie opinii na zlecenie Sądu lub Prokuratury w postępowaniu cywilnym lub karnym

1. Rodzaj wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu cywilnym lub karnym został określony w:

1/ ROZPORZĄDZENIU MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii **w postępowaniu cywilnym**:
<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20200000989/O/D20200989.pdf>

2/ ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii **w postępowaniu karnym**:
<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20130000508/O/D20130508.pdf>
<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20190000347/O/D20190347.pdf>

Wydatki niezbędne dla wydania opinii, które mogą zostać rozliczone:

1.1. Wynagrodzenie dla biegłych rozlicza się wg stawek wynagrodzenia biegłych określonych w aktualnie obowiązujących rozporządzeniach Ministra Sprawiedliwości:

- o stawka podstawowa: od **1,28%** do **1,81%** kwoty bazowej (w zależności od stopnia złożoności problemu będącego przedmiotem opinii, nakładu pracy oraz warunków, w jakich opracowano opinię),
- o dla biegłych posiadających stopień naukowy doktora: **2,55%** kwoty bazowej,
- o dla biegłych posiadających stopień naukowy doktora habilitowanego: **3,08%** kwoty bazowej,
- o dla biegłych posiadających tytuł naukowy profesora: **3,93%** kwoty bazowej.

W razie szczególnie złożonego charakteru problemu będącego przedmiotem opinii, stawka może być podwyższona do 50%. Wysokość stawek wynagrodzenia dla biegłych jest wprost uzależniona od kwoty bazowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe. Wysokość tej kwoty jest określana corocznie w ustawie budżetowej. Aktualnie (od 2017 roku) kwota bazowa wynosi: 1 789,42 zł. Wysokość tej kwoty została utrzymana w projekcie ustawy budżetowej na 2024 rok.

Stawki godzinowe dla biegłych za sporządzenie opinii sądowej w 2024 r.

	stawka kwoty bazowej	stawka za godzinę	stawka za godzinę podwyższona o max. 50%
podstawowa	od 1,28% do 1,81%	od 22,90 zł do 32,39 zł	od 34,35 zł do 48,59 zł
ze stopniem doktora	2,55%	45,63 zł	68,45
ze stopniem doktora habilitowanego	3,08%	55,11 zł	82,67
z tytułem profesora	3,93%	70,32 zł	105,49

1.2. Wydatki materiałowe, amortyzacja aparatury badawczej (wykorzystanie aparatury uczelnianej), koszty dojazdu na miejsce wykonania czynności.

Biegły dokumentuje wydatki za pomocą kart pracy biegłego (dotyczy wydatków określonych w pkt 1.1), faktur lub rachunków albo kopii tych dokumentów, a w razie ich braku – za pomocą oświadczenia (dotyczy wydatków określonych w pkt 1.2). W przypadku wydatków dotyczących dojazdu na miejsce wykonania czynności lub wydatków związanych z przewozem specjalistycznego sprzętu do badań, możliwe jest rozliczenie kwoty będącej iloczynem liczby przejechanych kilometrów i stawki przewidzianej dla pojemności silnika pojazdu samochodowego wykorzystanego do przejazdu lub przewozu.

2. Niektóre organy zlecające wydanie opinii kwestionują wydatki dotyczące:

- wynagrodzeń dla osób niebędących biegłymi (np. wykonujących prace pomocnicze, w tym prace administracyjne i finansowe),
- składki ZUS i PPK dla wykonawców opinii,
- stawek ryczałtowych za dojazd lub przewóz sprzętu niezbędnego do wydania opinii,
- kosztów pośrednich (wydziałowych i ogólnouczelnianych),
- wydatków innych niż wymienione w ww. rozporządzeniach Ministra Sprawiedliwości.

W uzasadnieniu odmowy sfinansowania ww. wydatków, organy zlecające wydanie opinii wskazują na zasadę, że wszystkie wydatki muszą być niezbędne, bezpośrednio związane z wydaniem opinii i nie mogą być ogólnymi kosztami funkcjonowania uczelni, a składki z tytułu ubezpieczenia społecznego nie mogą obciążać zleceniodawcy opinii, ponieważ zapłata jest obowiązkiem pracodawcy.

Przyjmując do realizacji wydanie opinii w postępowaniu cywilnym lub karnym na zlecenie Sądu lub Prokuratury i przygotowując kosztorys należy uwzględnić ww. zasady i możliwości rozliczenia ponoszonych wydatków.